

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. ^{három} Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. ^{három} Egyes szám ára 8 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem
részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetések intézendők.

Az álarczosok.

Diadalmas orgiát ülnek a hatalom védszárnyai alá rejtődző, álnok, ravasz fondorlatokkal telt, a közönség véres verejtékével keresett filléreire ragódó élősdiék, kik mindannyian vezérszerepet akarnának játszani s irányt adni azon lejtő felé, mely az adófizető polgárt a biztos tönk szélére vezet, ők pedig ezen sikert arató, undorral telt aknamunkájukért maguk alá harácsolják azt az összeget, melyet konczul dobnak az e fajta elemeknek ebhű szolgálatuk fejében.

Ha eget kiabálunk, akkor is süket fülekre találunk, nincs tényező, ki a közönséget a lesben álló fenekvadak garázdálkodásaitól megmen-tené, nincs a városi képviselőtestület kebelében egyetlen egy önálló, független s minden idegen beavatkozástól ment representáló, ki hatalmas, de igazságos tiltakozó szavát felmerné emelni az összeesküvők ellen, ki megmondaná, hogy vagy a közönség érdekeit szolgálják, vagy azt a bizalmat, melyet kierőszakoltak s azt önczéljaik megvalósítására aknázák ki, adják vissza annak a közönségnek, mely azt olyan egyé-

nekre ruházta, kik egyben méltók lesznek az általuk megjelölt állás betöltésére, másodsor szem előtt fogják tartani annak jól felfogott érdekét s legjobb tehetségük, szorgalmuk s munkásságukat a közügynek szentelik.

Nemrégiben foglalkoztunk azon köztudomásu tényvel, hogy a városnál évekig volt alkalmazásban oly tisztviselő mint pénztárnok, ki állásától fegyelmi uton lett megfosztva, hivatalos ténykedése alatt elkövetett számtalan visszaélések s idegen pénzeknek saját czéljaira történő felhasználása miatt bünyenyítő feljelentés lett ellene folyamatba téve; rámutatunk a több rendbeli visszaéléseknek miképen történt elkövetésére.

Megirtuk, hogy a borfogyasztásról vezetett naplók megsemmisítettek, mi által a város szintén érzékeny veszteséget szenvedett, az illető pénztárnok pedig azon számmodásokat illetőleg, melyek több ezreket öleltek fel, számmodási felelősége alól kibujt, mert a városnak nem áll rendelkezésére semmi adat, a mely a visszaéléseket, hűtlen kezelést ezen a czimen megállapíthatná.

Sőt messzebb megyünk; biztos tudomással birunk azon minősíthet- len, rosszakaratu, a bűnössel magával azonosító eljárásról, hogy az 1881. évi árvíz-védelemre kiutalt, de ki nem fizetett, hanem önczéljai részére felhasználta, a legutóbbi számvizsgáló bizottság által az illető pénztárnok terhére megállapított hiányzó összegekről s hogy ezekről álnyugtákat csatolt be s azt el is fogadták, mint olyanokat, melyek a tényleges kifizetéseket igazolják, ha a pénz meg az ő zsebében nem volna.

Hát nem volt módjában ezen nyugtákat hivatalos működése alatt a megfelelő iratokhoz csatolni?

Mit kerestek azok a hivatalos nyugták az illető volt pénztárnok privat lakásán?

Most jut eszébe, hogy azok nem ötet illetik, midőn a hiányzó összegeket terhére megállapítják s fizetésre kényszerítik, hogy jó lesz öt év után hivatalon kívül elszámolni?

A főszolgabíró ur, ki annyira látszatát adja hivatalos tubuzgóságának, nem képes felbuzdulni ezen nagy horderővel bíró hivatalos funkciók iránt a kellő lépéseket kötelességszerűleg megtenni, hogy ma-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Valami sugja.

*Valami sugja — senkit ne szeress,
Mit elveszítél, olyat ne keress.*

*Ne tégy jót és ne tégy rosszat soha,
Igy lesz nyugalmas életed sora,*

*Semmit ne vágyj, ne törj te czél után,
Minden mulandó, ebbe' bizz csupán.*

*S lelkem keresztjét csak viszi, viszi,
Hanem a sziv a szót el nem hiszi,
A sziv — az nem hiszi!*

Gáspár Imre.

Claudine. *)

Irta: Hegyi Jenő.

Claudine apja nem tartozott az elzüllött emigránsok közé. Grófi törzsfája ott sarjadoszott el még a Jagellók uralkodása alatt és a pazar ősök hagytak rá annyit, hogy kivándorlásakor megtölthesse tárczáját bankjegyekkel. Ment egyenesen Párisba. Vitte az ambíció és a remény, mely az egész nemzet szívében élt. — Gyermekkori ismerősei, kikkel együtt tanult a saint-cyri is-

*) Mutatvány a szerző „Tíz asszony” című men megjelent kötetéből.

kolában, megnyitották előtte a szalónok ajtait. A Napoleon által teremtett arisztokrácia bizalmasan fogadta az ősrégi nemest ki szögletes volt, de férfias szépségével megüerő. Kedvence lett a társaságnak s rövid idő alatt nem egy regényes kaland hőseként emlegették. Egy napon általános meglepetéssel olvasták ismerősei a hírlapokban, hogy a gróf meguóult. A meglepetés a hölgyek körében bosszúsággá váltott és sok szép szem haragtól villogva futott végig a sorokon, melyek röviden jelentették, hogy a gróf oltárhoz vezette honfitársnőjét, a ritka szépségű Mathilde comtesset.

Ki volt a boldog menyasszony, azt kevesen tudták. A gróf is csak úgy futólagosan ismerkedett meg vele egy honfitársas estélyén, de a leány nagy fekete szemei, melyek felváltva oly mélán s oly tüzesen ragyogtak, megmaradt emlékében. A blazirtá vált világot, ki öt év alatt megfelekezett nemzeti czéljáról, melyek a nagy világvárosba vezették, érdekelni kezdte a szerény megjelenésű leány. — Különös báj volt minden mozdulatában s szépsége felingerelte a gróf szunyadó érzékeit. Egy bál alkalmával, midőn a párok ellankadva vonultak az illatos termek homályos zugaiba, a gróf karjára fűzte a szép leányt s végig sétált vele a téli kert pálmái alatt. Mire visszatértek, a gróf sugárzó arca, a leány diadalmas tekintete az özvegy grófnővel megértette a helyzetet. Másnap egész tisz-

tába jöttek. A gróf megjelent náluk s megkérte Mathilde kezét. Egy hét múlva megvolt az esküvő.

A gróf azonban csalódott — jobban, mint valaha életében. — Szelid, házas nőt óhajtott feleségül, ki kárpótolja a gargon-élet elhagyott örömeiért, ki komorságra hajló lelkületét felvidámítsa és kapott egy élvhajbász, pazar, kalaudszomjas teremtményt.

Mathilde szépsége csak az érzékekre hatott s a gróf ömagát csalta meg, mikor azt iparkodott elhítenni magával, hogy igazán szereti őt. — Mathilde ruganyos keble, szobrászi vállalai s az egyszerű ruha alól még ingerlőbben feltűnő gömbölyded idomok elkábitották.

A mézes hetek után hamar következett a kiábrándulás. Alig tértek vissza Svájc havasa közül, Mathilde megváltozott. Letette az álarcot minden előkészítés nélkül. A gróf egy este főfájásról panaszkodott s kérte, ne menjen estélyre. Mathilde szó nélkül vonult vissza boudoirjába s egy óra múlva zajosan gördült ki a ruganyos hintó az ékszerektől ragyogó grófnővel.

A heves jelenetek nem maradtak el, de a gróf lett a vesztes.

Mathilde folytatta a megkezdett életet s oly hidegen viselte magát a gróf iránt, hogy házasságuk hatodik havában már ismét szeretője volt a grófnak. Claudine születése nem változtatott a helyzetet. A kis szőkefürtű angyal elhagyatva növekedett fel daj-

gának meggyőződést szerezne, hogy mennyiben felel meg a valóságnak, az utólagosan beterjesztett s elfogadott nyugtáknak az iratokhoz történt felesatolása?

Legyenek meggyőződve, bármennyire ellensúlyozzák az ügynek rendes utra terelését, ha erélyesen maguk az erre hivatott tényezők elmulasztják kötelességüket teljesíteni, mi, mint adófizető polgárok a leg-erélyesebb vizsgálat megtartását fogjuk sürgetni magánál a belügy-miniszter ur Ő nagyméltóságánál s mindazok, kik a bűnpalástolásban résztvettek, viseljék annak felelősségét s nyerjék el méltó bűnhődésüket.

— **Hivatalos intézkedés.** Nemrégiben olvastunk egy hivatalos felszólítást, mely a legerélyesebb hangon felszólítja az előjáróság tagjait, hogy mindennap 11 órakor elodázhatlan kötelességüknek ismerjék tanácsülést tartani s arra kivétel nélkül minden egyes tagja pontosan megjelenjék, nehogy a várost és a közönséget egyaránt érdeklő ügyek ezáltal fenakadást, vagy hátrányt szenvedjenek. Az erre vonatkozó hivatalos felszólítás mintegy 1½ évvel ezelőtt történt, hogy mennyire respektálják, arról mindenki, ki a közügyek iránt legcsekélyebb mérvben érdeklődik meggyőződhetik, mert tudomásunk szerint az csak írott malaszt maradt. Készséggel elismerjük, hogy a tett intézkedés a város előnyére szolgált, mert ha annak érvény szereztetett volna, az esetben nem történhetett volna meg az sem, hogy a II. jegyző ur által a piac téren emelt diszes és jövedelmes házánál teljesített földmunkák után felmerült napszámilletményeket a város pénztárából, a tulajdonos jegyző ur utalványára kifizettessenek, mert a tanácsülés bizonyára megvizsgálta volna, hogy miért kell a II. jegyző ur házánál teljesített munkáért annyi napszámot kifizetni, midőn csak arra nyertek utasítást, hogy a kiaknázott, de fel nem használt földanyagot az ártézi kút lapályos területére hordják ki, de semmi szin alatt nem kaptak megbízást arra, hogy

kák, nevelőnők és tanárok felügyelete alatt. Anyja bálozott, hangversenyekre járt s estélyeket adott, apja pedig kártyázott naphosszat s ha hazajött, komoran, bosszusan tolt a magától a csókranyilt ajakkal közeledő gyermeket. A kis leány beteges is volt, de láztól piros arcát soha sem simogatta anyai kéz, szőke fűrtel közt soha sem babráltak édes anyja ujjai.

Hét éves volt, mikor az első és utolsó csókot kapta apjától, Kődös februári este volt. Az alkony szürkén álmosan derengett az utcákon s a sötét bársony szövetű kis szalomban csak egy függő lámpa vetett világot. Claudine fehér ruhában a zongora előtt ült s kicsiny ujjával művészileg verte az elefántcsont billentyűket. Magyar népdalokat játszott, melyekre nevelőnője, egy magyarországi leány tanította. Szőke fűrtel beárnyékolta szép homlokát s elmerülve, szinte öntudatlanul dudolta a verset, a nélkül, hogy szövegét értette volna.

Az ajtófüggöny egyszerre félre lebbent s mögötte belépett a gróf. Arcza halottsápadt volt s szemei mereven révedeztek. Keresztül akart sietni a szalonon, de tekintete megakadt a zongora előtt ülő hófehér ruhás alakon. Egy percze megállott s aztán hal-kan hátrahúzódott a terem szögletébe. Lép-tei nesztet felfogta a nehéz puha szőnyeg s a kis leány azt hívén, hogy még mindig magában van, játszott tovább érzéssel, szenvedélylyel.

a munka befejezéséig ott alkalmaztassanak s a felmerülő napszámilletményüket a város pénztárából fogják nyerni. Tudomásunk szerint azon földeknek elhordása legfeljebb 2 napig tarthatott s a napszámokat mindvégig vagyis az építkezés befejeztéig foglalkoztatták a magas napszám mellett s fizették a város pénztárából. Erre vonatkozólag folyik a vizsgálat, mert nevezett II. jegyző ur önmaga kérte maga ellen a fegyelmi vizsgálat megtartását s úgy látszik, a vizsgálat folyama alatt beigazolást nyert ezen állításunk, de azért oly mederben igyekeznek terelni az ügyet, hogy a mi fejlünk se fájjon ezen igazság kimondásáért, de a jegyző urnak is fényes elégtétel adassék. Hiába, nincs a földön igazság!

Ujdonságok.

— **A gyevi majorságos földek hasznobérbéradása.** Tudvalevő dolog, hogy a volt hasznobérlő a város tulajdonát képező 240 hold földért a leg több árverést megelőzőleg, árverezők hiányában 2300 frt hasznobéri összeg helyett csupán 1800 frtot ígért, mely ajánlatát a közgyűlés nem fogadta el, hanem utasította az előjáróságot egy újabb árverés megtartására, oly hozzáadással, hogy azon esetben, ha az egészre más árverező a volt bérlőn kívül nem jelentkeznek, 60 holdas részletekben is kiadhatja. E hó 3-án tartották meg az újabb árverést s úgy látszik felszólalásunk által a városnak hasznos szolgáltatást teljesítettünk, mert daczára, hogy egy oly hónapra tüztük ki az árverést, hogy alig lehetett képzeli a beállott nagy mezei munka folytán, hogy megfelelő árverezők fogtak jelentkezni, elég szép számmal jelentek meg s eléggé kedvező eredmény lett elérve, miután 2800 frt helyett 2750 frt évi hasznobér összegért lett újabb 6 évre kiadva a volt bérlőnek.

— **Hajóhidunk próbára tétele.** Sineger Vendel polgártársunknak egy cséplőgépe dolgozott az egész nyár folyamán a mámainébe, minthogy azonban az ott termelt gabonákat nagyrészen elcsépelte s egyesek azon kéréssel járultak hozzá, hogy a felső földeken még igen sok csépelni valót ta-

lálna, hozza ki a gépet a rétből s segítsen azon megszorult gazdákon, kik mindeddig nem tudtak géphez jutni s ott áll termésük elcsépeletlen állapotban. Sineger barátunk engedve a kérésnek nyilatkozott a gépet áthozatni, le is hozták a gépet a Tiszáig, de itt elébe álltak, hogy hatósági engedély nélkül a hajóhidon átszállítani nem szabad. Mit tett Sineger barátunk, be szaladt a városba s jelentette annak módja s rendje szerint a bírónál, hogy a gépet átkarja szállítani, de hatósági engedély nélkül nem engedik az ott alkalmazott közegek a hidon átszállítani. Erre összeültek, sőt szakértőket is meghívtak a tanácskozássra s végeredményben arra a meggyőződésre jutottak, hogy tekintettel a hid rozoga állapotára, nem lehet kitenni oly esélynek, hogy a rendkívüli nyomás alatt összeomoljék. Hát odajutottunk, hogy 35000 frt befektetés mellett azt kell mondani, hogy a hid rozoga? hiszen akkor joggal feltehetjük, hogy egy pár év múlva azt mondják, hogy a rozoga hid csakugyan tönkre van téve, a közlekedés életveszélyes, tehát nincs más mód, mint egy új hidat előállítani, melynek költségei azonban a holdban van le-
tétbe helyezve.

— **Csongrád vármegye legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének egybeállítására czéljából a vármegye igazoló választmánya — közbejött akadályok miatt — folyó évi szeptember hó 18-ika helyett ugyanezen hónap 22-én d. e. 10 órakor kezd meg tanácskozásait Szentesen, a vármegyehez alispáni elfogadó termében. Mindazok, kik az adó kétszeres számításának jogkedvezményét igénybevenni kívánják, az említett helyen és időben saját érdekökben jelentkezzenek.**

— **Mükedvelői színelőadás** tartatott e hó 8-án a városi népkerti színpadon. Ez alkalommal az iparos ifjuság a „Sárga csikó” című népszínművet adta elő jó sikerrel. A darabban Demény Albert, B. Baranyai Mihály színigazgató társulatának egyik kiváló tagja is mint vendégszereplő működött közre. A darab sikeres előadása leginkább a színdarab rendezőjének Veszeloovszky Lászlónak és Demey Albert vendégszereplőnek köszönhető. Mindazonáltal a mükedvelők minden

dokok lehetünk. Akar-e tud-e ön e feladatra vállalkozni?

A szép asszony szemében egy muló pillanatra kihalt a fény. Ujjai idegesen tépdesték a csipkés zsebkezdőt, majd hirtelen felkaczagott:

— A farsang véget ért. Komédiákat, vagy tragédiát csak a Franciaiban szoktam hallgatni. Isten önnel!

A függöny kétszer is meglebbent utána. A gróf mereven tekintett az utcára, hol a következő perczeben egy hintó lámpái vetettek világot a szomszédos házfalra. Ekkor odalépett a kis leányhoz s magához ölelte. Hosszasan beletekintett az ártatlan szemekbe, melyeket elhomályosított a kitoró köny zápora s megcsókolta, hosszan, szenvedélyesen.

Egy negyed óra múlva az inasok rémült arczzal rohantak a grófné után s tudatták vele, hogy a gróf holtan fekszik a dolgozó szobájában.

Főbe lötte magát.

Mathilde nyugodtan tánczolt a kis vicomttal reggelig.

* * *
Hangverseny volt, huszadik talán már ebben a saisonban s fülem elfásult a sok fűgától, symfóniától, meg a rokkant énekeseke áriáitól. A teremben csak néhány ásitó vén papot, néhány zenedühögöt s öngyilkos hangulatu kritikust találtam. A márfányfalakra még a légszeszlángok is bágyadtak,

A gróf rákönyökölve Voltaire mellszobrára, melynek gunyos profilje mintha ingerkedett volna vele, elmerülten hallgatta a fájó, bánatos hangokat. Szívében megrendült az apai érzés s míg a lábas óra mellette, mint szu örölt az idő vén törzökén, emlékei visszaszárnyaltak messze, messze, egész a szülői házig, boldogult anyja ébenfaramás keresztjéhez.

Meregéséből ruhasuhogás riasztotta fel. Mathilde lépett be tündöklő toilletében. A kis leány felugrott a székről s míg a megütött hurok elhaló hangja végig kongott a termen, esdeklő hangon szólt.

— Egy csókot, édes anyám!

— Hagyjon békében, szólt a szép asszony s menni akart.

E pillanatban a homályból előlépett a gróf.

Claudine meglepetve kiáltott fel a szép asszony pedig megdöbbenve hátrált. A gróf szemébe egy könycsepp csillogott, arcvo-násai busak és homorak voltak.

— Komoly beszédem van önnel, szólt remegő hangon. Elérkezett az idő, hogy tisztába jöjjünk. Hét hosszú éve élünk vizsályban egymással. Ön pazarolt, én is pazaroltam. Ma elvesztettem utolsó készpénzemet. A ház, melyben lakunk, a kocsis és lovak, melyeket ön használ, mind a hitelezőké lesz. Semmiuk nincs, de ha ön anyja lesz Claudine-nek és hű szerető nőm éneke, még bol-

egy tagja kisebb-nagyobb mértékben hozzájárult a darab sikeres előadásához. A jótékony célra rendezett előadás pénztári kimutatása a következő: Kiadás 116 frt. Összes bevétel 111 frt 50 kr. A bevétel összeg tehát 5 frt 50 krral kevesebb mint a kiadás s így a szegénysorsu iskolás-gyermek, dacára a jó anyagi sikernek, éppen egy krajczár segélyben sem részesítették. A kiadások különben a következőképpen oszlanak meg: A műkedvelők által fogyasztott bor, sör és vacsoráért 33 frt 60 kr., helyiségért 15 frt, nyomtatványokért 15 frt 70 kr., zenekar fizetése 30 frt, napi-díjak s egyéb kiadások 24 frt 70 kr. Összesen 116 frt. Ha azonban az előjáróság figyelme az adóbehajtáson kívül egyébre is kiterjedne, úgy a szegénysorsu iskolás-gyermek érdekében a pénztárt bizonyára ellenőriztette volna s így nem történelhetett volna meg az, hogy dacára, hogy a közönség csupán a jótékony célra való tekintettel vett részt oly nagy számban az előadáson, az mégis kisemmizett. Hisz csak csekély fáradságába került volna az előjáróságnak a pénztár ellenőrzése s ezen csekély fáradság teljesítésével hány szegény iskolásfiu lett volna megóva a tél fagya ellen.

— **Szent-Mihály hava** kissé hűvös napokkal köszöntött be. Ma már azonban ismét anyhe napok vannak s pajzán napfény mosolyog le az égboltról. Megélénkült utcáinkon nagy a lótasfutás. Ifju diákok nagy kíváncsisággal lepik el a könyvkereskedések bejáratait s a kurta ruhás bakfisok örömmel üdvözlők a kaszár napsugarakat, melyek oly érzelmeket ébresztenek szivecskéikben, mint a kezdődő tavasz. S noha szeptember nem csinál tavaszt, mégis meg vannak neki a maga fecskéi; ott láthatók az utca sarkokon nagy narancsszínű plakátok alakjában, melyeken kövér betűkkel van nyomtatva:

„Iskolai könyvek és tanszerek a legjutányosabb árban kaphatók
SZILBER JÁNOS
könyvkereskedésében“.

De valamint ezek a fecskék, hogy nem csinálnak nyarat, ép úgy nem jelenti az utczák megélénkülése azt, hogy Csongárd rövid pár nap alatt a nagy városok sorába lépett, noha a főváros

unalmasan vetették oda a csillárok silhuettjeit.

Az unalom tetőpontját érte el, míg végre a nagy függöny mögül egy kövér hölgy s egy gyermekleányka lépett elő. A rizspozított hervadt arcu nőről tekintetem átsiklott a kis lányra. Hőfehér ruháskáján nemzeti szalag volt átkötve s hajában nagy thearózsa illatozott. Megismertem. Claudine volt, a kis szőke angyal, ki a Bois de Boulogne árnyas utaiu megállásra kényszerített minden járó-kelőt szépségével. Akkor csak hét éves volt, most tizenkettő. Finom vonásaira mély bánat rajzolt el nem muló jeleket s mosolyában, melylyel a közönséget üdvözlé, volt valami a lemondás, a fájdalom szivreható jeléből. Elfogultság nélkül ült a nagy Bösendorfer zongora elé s szabatosan játszott népdalokat és koncert-piéczeket. Tapsoltam neki szívből lelkesülten. Kedvéért végighallgattam édes anyja énekét, mely rosszabb volt az utolsó café chantant-beli demimonde énekenél.

Itam róla másnap jóakaró, kissé tulozva is. A véletlen azonban úgy hozta, távoznom kellett a fővárosból. Mire visszatértem, már eltűntek. Híroket nem hallottam egész tegnapig. Bár ne is hallottam volna. Egy vidéki lap hasábjain olvastam a következőket: „Sz. Mathilde grófuót, ki tizenkét éves leányával, Claudinivel hangversenyezni szokott, a rendőrség kiutasította mert szélhámoskodott.

Szegény Claudine!

mintájára a tanév kezdetével nálunk is megnyiták a színház ajtai, melyek előtt egész népcsőület feketélik. Csak hogy ez a nagy népcsőület nem a hálás színházlátogató közönség sorából kerül ki, hanem néhány potya jegyre várakozó talmi riporter, színészek, színésznők állanak ott csoportban s vitatják a nap legújabb eseményeit. Közbe-közbe bele kurjant az ott ácsorgó lisztes pék inas; tessék friss peresz! Melyre csakhamar rá kontrázik egy jó képű kölyök; „Friss ujság! 1 krajczár!“ Hja ez nem is történhet más-képpen a mikor a tudomány csarnokainak ajtai egyszerre nyitátnak meg a színház ajtóival.

— **Színészet.** Az elmúlt héten érkezett körünkbe B. Baranyai Mihály színigazgató, jól szervezett szintársulatával s előadásait mult szombaton kezdte meg a városi népkerti színpadon. Bemutató előadásként „A vigéczek“ című énekes bohózat került színre. Ma, vasárnap a „Gyimesi Vadvirág“ népszínmű adatik. Legközelebb színrekerül: Boszorkányvár, Niobé, Trilby.

— **Szüreti mulatság.** Az iparos ifjuság e hó 26-án a „Magyar Király“ szálló kert-helyisében táncszívalommal egybekötött szüreti-mulatságot rendez. A mulatság érdekes műsorozatát már össze is állította az ifjuság s a mulatságra a meghívók is mielőbb ki fognak kézbesíttetni.

— **Iparos és Iparosifjak köre Csongrádon.** Mint örömmel értesültük, az iparosok és iparosifjak mozgalmát indítottak meg kebelükben, hogy „iparos és iparosifjak köre“ címmel olvasókört alakítsanak, melybe kizárólag iparosok és iparosifjak léphetnek be tagként. Az olvasókör kizárólag mint köz-művelődési egyesület kíván működni s így mondanunk sem kell, hogy az alapító tagok mennyire üdvös és hasznos ügyért fáradoznak, midőn az új olvasókör megalakítása érdekében lépéseket tesznek. Kívánjuk is, hogy az iparos és iparosifjak ezen óhaja mielőbb a megvalósulás stádiumába jusson és a virágzó egyület a közművelődés érdekében áldásosan működjön.

— **Megint kirándulás a város zsebére.** A küldöttség, a mely kézzakarattal zónázott Budapestre hiába a liquidáció ügyében f. évi augusztus hó 29-én vissza is érkezett és sok utánjárás után ott megtudta, hogy a „kis levélke“ már itt vagyon és be is iktattatott, Szvoboda Ferencz ügyvéd ur, városunk érdemes vizjogásza azonban csak 30-án érkezvén haza, a szegény iktató azonban akkor tudta meg, hogy mily óriási hibát követett el, hogy azon boríték őrzésére, a melyben a liquidationális irat leérkezett. 2 szuronyos csendőrt nem kért, mert biz az elveszett a kíváncsi iratnézők, vagy éppen Piroksa bíró uram kezei között. Mit volt mit tenni, felvett hát Szvoboda 50 forintot a város pénztárából s felment borítékot hajszolni Budapestre, a mi zsebünkre. Érdemére legyen mondva, ezuttal nem csalódotul, mert talán az első kirándulás is balul ütött ki. És még kérdés szegény magyar, miért sok az adó?

— **Lourdesi zarándoklat.** Franciaország kies, világhírű kegyhelyére ez évben is indul nagyobb szabásu bucsumenet. Az utazás rendezése dr. Robicssek Ferencz nagymarosi plébános vezetése és a magyar kir. menet-jegy-iroda kiszolgálása mellett történt meg. A zarándokok f. hó 26-án esti 8 órakor indulnak el a déli vasut vonalán és október hó 11-én érkeznek haza.

— **Esküvő.** Machlup Jónás helybeli iparos f. hó 15-én esküszik örök hűséget Reisz Jakab kedves leányának, Rózsikának. Az egybekelési ünnepélyre szóló tiszta magyar hangzásu meghívó a következőkép hangzik: „Idősb Reisz Jakab és neje tisztelettel meghívják Rózsa leányuknak Machlup Jónás ural f. évi szerdán, szeptember hó 15-én d. u. 3 órakor a helybeli izr. templomban tartandó esketési ünnepélyre. Csongrád, 1897. szeptemberben. Sürgőnczim: Reisz Csongrád. Nyomatott Weisz M. Csongrád.“

— **Távirati díjak állatszallításnál.** Az eddigi gyakorlat szerint, a ki állatszallítási

engedélyért folyamodott, ha kérvénye gyors, távirati uton való elintézését kívánja, az ezen közben felmerült távirati költségeket utólagosan kellett megfizetnie; a mi azonban a közigazgatási hatóságok sok utánjárásába került, míg a magánfeleken e díjakat megvehették és beszolgáltathatták. Ép ezért a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter egyértelműen, körrendeletileg úgy intézkedett e kérdésben, hogy jövőre az ily kérelmező magánfelek a kérvényükhöz belföldi szállítás esetén 2 frtot, külföldi — beleértve Ausztriát is — szállítás esetén 3 frtot kötelesek távirati költségek címén előre lefizetni, mely összegből — ügyük elintézése után egy krajczárt se kapnak ugyan vissza, de esetleges többköltség fizetését se követelik utólag tőlük. Az így befizetett összegeket a törvényhatóság, melynél az állatszallításra engedélyt kértek, felküldi táviratilag a földművelésügyi minisztériumhoz, mely aztán szintén táviratilag adja meg — ha lehet — a kért engedélyt.

— **Levéltitok és a Röntgen sugarak.** A francia vámhivatalban kísérletet tettek, hogy a szállítandó podgyások tartalmát Röntgen-sugarak által megtudhassák, hogy az esetleges csempészett tárgyak napfényre kerüljenek. E sugarak segélyével a belga posta pedig a lezárt levelek titkát akarta kideríteni, azonban nem sikerült. Így a szerelmesek mentve vannak s folytathatják tovább is a titokzatos levelezést.

— **Egy tanító kitüntetése.** Ötven éve mult, hogy Vargha József, Derekegyház-községi tanító e rögs pályán működik és a község apróságait a betűvetés, irás, olvasás, számolás nem könnyű mesterségére tanítgatja; nemzedékek és nemzedékek kerültek ki a keze alól, iskolájából az élet küzdő terére és a jó öreg tanító válla is meggörnyedt immár az élet terhétől, becsületes munkában, kötelességei hű teljesítésében. Ezt a becsületes munkát, a hű és lelkiismeretes kötelességteljesítést ismeri el és jutalmazza most meg maga az államfő: koronás királyunk is, a mikor Varga Józsefet a koronás ezüst érdemkereszt adományozásával tünteti ki. A kicsiny keresztcske leérkezett már a vármegyéhez és a majdan meghatározandó helyen és időben Vadnay Andor dr. főispán személyesen fogja azt ünnepiesen a mellére tűzni a kitüntetett, jubilált agg tanítónak.

— **A gazdasági egyület löversenye.** A csongrádmezei gazdasági egyesület löverseny-rendező bizottsága, a f. hó 5-én d. e. tartott ülésében foglalkozott behatóan a versenyrendezés kérdésével. Az ülésen felmerült az az eszme, vajon nem volna-e jó, ez évben eltérni a szokástól s csak csikódijazást rendezni, a löverseny helyett pedig ekeversenyt tartani? Ez utóbbi iránt természetesen általános is volt az érdeklődés; azonban e mellett is egyhangulag határozták el, hogy az őszi évadban is rendeznek löversenyt, október 10-én, még pedig — a közönség nagyobb érdeklődésének felkeltése czéljából, a szegedi és kecskeméti huszárezredek tisztjeinek és altisztjeinek bevonásával, kiknek részére egy tiszt és egy altiszt futamot állítanak be a programmba. Erre nézve a megkeresés már el is ment a nevezett huszárezredek táncsnokságaihoz. A löverseny ez évben is csikódijazással lesz összekötve, 3 éves kanca-csikók és szopócsikók elővezetésével. — Az ekeverseny megtartását a tavaszi szántás-vetés idejére halasztották el.

— **A selyem el van égve!** ezt szokták a hölgyek mondani, ha az illető ruhadarabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak, vagy mint a vatta szétmálanak; ezen jelenség nem a „véletlen“ által okozott elégés! hanem a selyem, hogy az vastagnak s mégis olcsónak tűnjék fel, tudatosan leszen cinn- és foszfor-savval páczolva, melyek a nyersselyem érszálaikat megerhelik; az ilyenü festési eljárás „megerhelésnek“ nevezik! mentül jobban óhajtják a selymet meguehezíteni, annál több cinnfürdőn megyen az keresztül, hogy az ezen mérget tökéletesen magábszivja. Az így festett selyem — a legnemesebb szövés! — a halálsírját tehát még mielőtt az a szövőszékre kerülne, már is magában rejti. Az ilyen szálakból készült úgy uevezett selyemszöveteknek rövid használat után ter-

mészszerűen szakadozniok kell mint a gyújtókanócnak, a szerint, a mint azok többé avagy kevésbé terheltek meg. — A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értéktelen. Az én valódi selymeimből szivesen küldök postafordultával porto és vámentesen mintakat.

Henneberg G. cs. és kir. udvari szállító selyemgyárai Zürichben.

Irodalom.

Pénzügyi Ellenőr. A magyar pénzügy, általános kereskedelem, biztosítás és helyi érdekű vasutak szakközlönye. Ez a cím a minden hó 2-án és 16-án megjelenő legújabb szaklapnak, mely már azért is régen és élénken érzett hiányt pótolni van hivatva, mert a nagyközönségnek oly mondhatni egyik legnagyobb fontosságú érdekeinek megóvására vállalkozott, melyek ez ideig nem nyertek szakszerű felkarolást a sajtó részéről, ezek: a nagyközönség adó és illeték ügyei. A lap különben hallatlanul olcsó is, mert egész évre 2 frt, félre 1 frt. Mutatvány-számokat, vagy bármilyen felvilágosításokat készséggel küld a „Pénzügyi Ellenőr” kiadó-hivatala: Budapest VII. ker., Dohány-utca 90. sz. Ily fontos érdekek istápolása mellett a „Pénzügyi Ellenőr” külön ajánlásra nem is szorul.

Közgazdaság.

A nedves falak szárazzá tétele.

Hogy mily roppant kellemetlen a nedves fal egy a szobában, mint a magtárakban és kamarákban, azt minden egyes gazda tudja. Van is elég panasz és van elég, „jó indulat” tanács, módszer és eszköz, melylyel falakat szárazabbá tehetjük.

Annai mindenféle módot lehet olvasni a szaklapokban és hallani az ismerősöktől, hogy csakugyan nem tudjuk melyik hát az igazi.

Ilyen segítő eszközök: a portlandi és hidralikus vakolat az aszfalt-máz vagy az annyira dicsért platina mázoló szer és még tudja Isten mennyi cifrábnál cifrább eljárás, melyek költségességök mellett csak azt eredményezik, hogy a falnedvesség évről évre feljebb húzódik, vissza lévén a léghatlan által tartva kiszáradása és a mint eléri azon magasságot a hol a víz- és léghatlan máz megszűnik, ismét előtör és ismét költséges javítást igényel.

Pedig az épületfalak és más nedveséget magukba tartó gödrök mellett annyira át-nedvesednek, hogy a vakolat leesik s a baj a legszorgalmasabb kijavítások dacára is évről évre terjed. Legkellemetlenebb az ha különösen lakó szobák falát támadja meg, nemcsak azért, hogy a legszebb festést

vagy szönyeget semmisít meg, hanem egészségi szempontból is, mivel az ilyen falak kigőzölgése a szoba levegőjét is megfertőtleníti.

A baj oka abban rejlik, hogy a téglák és vakolat hajszálcsövein a nedvesség beszívódik s előbb a téglába, később a külső vakolatba, s végre a falba annyira bele veszi magát a víz, nedvesség, hogy onnan azt eltávolítani csak alapos felleveréssel és az alább leírt módon lehet.

Magam is több éven próbálgattam sok mindenféle szert, módot, de bizony többé kevésbé mindegyik csütörtököt mondott, végre három évvel ezelőtt egy ösmerősöm által ajánlott módot alkalmaztam és ez teljesen meg is felelt várakozásomnak. Ma ugy szobám, mint a magtárom teljesen szárazak.

Miudenek előtt el kell távolítani a nedvességet, vakolatot 2—3 deciméterrel magasabban, mint a meddig az jelentkezett, sőt a téglakövek közül is pár centiméternyire ki kell a vakolatot kaparni, kéthárom napig így hagyni vakolatlan állapotban, hogy a fal a mennyre lehet, kiszáradjon.

Ez megtörténvén, a nélkül, hogy a lekapart vakolat helyett legkisebb mérvben is alkalmaztatnák, a kijavítandó falfelület egészen beborítottatik tetőcseréppel, még pedig a mennyeiben tetőcserép szárazon nem tapadna a falhoz, vakolatot pedig alkalmazni egyáltalán nem szabad, hogy mégis szilárdul megmaradjon a falon minden egyes cserép 10 czm. hosszú kampóval ellátott szeggel két-három helyen a falhoz szegeztek. Hogy pedig a cserepek egymás mellé jól odailleszthetők legyenek, körív alakú végök egyenesre vágandó, fülök pedig letörendő. Be lévén így borítva a fal tetőcseréppel, az egy vékony cement réteggel bevonatik és kisimittatik s ezzel be van fejezve az egész eljárás, melyet pár napi száradás után bátran be lehet festeni vagy meszelni.

Ezen egyszerű eljárásnak főelőnye abban rejlik, hogy a fedélcserépeknek vakolat nélküli alkalmazása folytán a téglák és a külső falboríték közötti hajszálcsöveségi összeköttetés megszakittatik és így a fal nedvessége nem képes előtörni, sőt e helyen az alig 9 mm. vastag vakolatréteg a külső levegő behatolását nem zárva el, a folytonos kiszáradás nagy mérvben előmozdittatik.

Ily módon sokkal hamarabb érünk célzt és a falak állandóan szárazak maradnak.

Szerkesztői üzenetek.

Kiváncsi helyben. Tessék már türelemmel lenni, annak idejében a legnagyobb készséggel teszünk kiváncsának eleget, de miután azon ügyben csak e hó 19-én lesz a főszerkesztői hivatalban a végtárgyalás megtartva, annak ránk nézve jó vagy rossz kimenetelére, nyomást gyakorolni nem akarunk.

2027. szám.
tlkv. 1897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Nagy Sándor ügyvéd végrehajthatóak Özv. Gutpintér Gergelyné Versegi Molnár Rozál végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a csongrádi kir. járásbíró) területén levő Csongrád községében fekvő s Özv. Gutpintér Gergelyné szül. Versegi Molnár Rozál, végrehajtást szenvedett jogutódai névszerint Gutpintér János, Kollát Ferenczné, Gutpintér Mária elmebeteg, Gutpintér József kiskoru, Urbanitzki Imre kiskoru, Urbanitzki Julia kiskoru, Urbanitzki Rozál kiskoru, Urbanitzki István kiskoru és Urbanitzki József kiskoru nevében álló, a csongrádi 4970. számú tjkvben A + 9687/6. a. hrsz. alatt felvett 1200 [ ]-öl keselyesi legelőre 73 frtban, továbbá a csongrádi 4995. számú tjkvben a + 9687/5. b. hrsz. alatt felvett 1200 [ ]-öl keselyesi legelőre 73 frtban, végül a csongrádi 6610. sz. tjkvben a + 905—906. hrsz. alatt felvett 60 négyszögöl beltelek s azon levő 550. népsorszámu ház fele részére 896 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban, még pedig a 76—897. tjkvsz. végzéssel a a fenti ingatlanokra Özv. Gutpintér Gergelyné szül. Versegi Molnár Rozál javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jogra tekintet nélkül elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897-ik évi október hó 12-ik napján d. e. 9 órakor a csongrádi kir. járásbíróval megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni számdékozók tartoznak az ingatlanok becsárának tíz százalékát vagyis 7 frt 30 kr, 7 frt 30 kr és 89 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1831: LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-ügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított számdékszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csongrádon, 1897. évi július 27-én.

A kir. járásbíró mint tlkvi. hatóság.

Dr. Szappanos,

kir. járásbíró.

Specialista

Sérvkötőkben

Cs. és k. oszt. m. és belga k. szab. kitüntetett Brüsszel 1894. aranyérem és díszokmányal.

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtöbb életesebb ezen nemből, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja czélsz erü szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Ara: egyoldalu 6 frt — kétoldalu 12 frt. Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, műleges fűzők, gyenees tartók járó-és nyújtógépek, gummi görccsérharisnyák stb.

Megrendeléseket pontosan eszközöl:

KELETI J.

kötszermész és orvossebészeti műszerész

BUDAPESTEN.

Főüzlet: IV., Koronaherczeg utca 17. sz.
Gyár: IV., Rostély-utca 15. sz.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen zárt borítékban,

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a Szentesen, I. tized 193. szám alatt lévő irodánkra fölívni s tisztelettel fölkeríteni, hogy ha akár birtokszerzési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű törlesztéses

OLCSÓ PÉNZKÖLCSÖNRE

szüksége volna, hogy hozzánk, alólírott címhez teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általunk az óhajtott olcsó pénzkölcsönhöz a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénz kölcsönök $3\frac{1}{2}\%$, 4% , $4\frac{1}{2}\%$ és 5% kamatra kaphatók, megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 50 évig terjedő visszafizetés mellett.

Előleges költség nincs semmi.

Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv, adókönyv.

Ragadja meg tehát minden birtokos az alkalmat, hogy régi, drágább kamatu adósságait az általunk fölajánlott olcsóbb kamatu kölcsönrel fölcserélje, hogy minél előbb szabaduljon a súlyos terhektől.

Tisztelettel

BANK- és JELZÁLOG-KÖLCSÖN-ÜZLET
SZENTESEN, I., 193. Szathmári lisztkereskedő házában.